

D E C I Z I A CONSILIULUI CONCURENTEI
nr. 31 din 22.02.2005
privind notificarea Ministerului Finantelor Publice
referitoare la masurile de sprijin financiar
pentru S.C. CET ARAD S.A.

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr.57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenteii,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile *Acordului European instituint o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte*, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 73 din 12 aprilie 1993,

Avand in vedere *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.1.048 din 12 decembrie 2004.

In temeiul urmatoarelor considerente,

1. PROCEDURA

(1) Prin adresa nr. 109.528/08.12.2004, inregistrata la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS 105/13.12.2004, Ministerului Finantelor Publice a inaintat Consiliului Concurenteii, in temeiul art.6 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, notificarea masurii de sprijin financiar pentru S.C. CET ARAD S.A.

(2) Prin adresa Consiliului Concurenteii DAAS nr. 59/19.01.2005 s-au solicitat date in completarea formularului de notificare, raspunsul fiind inregistrat la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS 736/07.02.2005.

(3) Notificarea a devenit efectiva la data la care informatiile transmise au fost complete, respectiv 07.02.2005.

II. DESCRIEREA MASURII DE SPRIJIN FINANCIAR

2.1. Beneficiarul masurii de sprijin din partea statului

- (4) Beneficiarul masurii de sprijin notificate este S.C. CET ARAD S.A.
- (5) Societatea s-a infiintat conform legii romane, ca societate comerciala de interes local, in baza H.G. nr.105/2002 privind transmiterea Centralei Electrice de Termoficare din domeniul privat si din patrimoniul S.C. TERMOELECTRICA S.A. in domeniul public al municipiului Arad si in Administrarea Consiliului Local Municipal Arad. Consiliul Local Municipal Arad, in baza Hotararii nr.163/2002 a hotarat trecerea din domeniul public in domeniul privat al municipiului Arad. Consiliul Local Municipal Arad este actionar majoritar la aceasta societate (99,67%).
- (6) Capitalul social al S.C. CET ARAD S.A este in valoare de 423.511.300.000 lei este detinut in totalitate de Consiliul Local al Municipiului Arad, fiecare cu o valoare nominala de 100.000 lei/actiune.
- (7) Societatea are sediul in Municipiul Arad, Calea 6 Vinatori, FN si este înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. J02/336/2003, avand codul unic de inregistrare R14593668.
- (8) Rezultatele economico-financiare ale societatii, pe baza datelor din bilanțurile contabile ale ultimilor 3 ani, sunt prezentate in Tabelul nr. 1.

Tabelul nr.1 – Situatia economico-financiara a societatii pe perioada 2002-2004
- mii lei -

Indicatori	2002	2003	2004
Cifra de afaceri totala	459.264.486	1.049.958.812	1.121.592.886
Profit/pierdere	-81.157.644	14.559.861	-96.361.022

Sursa: Formularul de notificare si Informatiile suplimentare

Activitatea anului 2002 s-a incheiat cu rezultate financiare necorespunzatoare, inregistrandu-se o pierdere de 81.157.644 mii lei. Activitatea anului 2003 s-a incheiat cu un profit de 14.559.861 mii lei. Se estimeaza ca la 31.12.2004 rezultatul financiar este negativ inregistrandu-se o pierdere de 96.361.022 mii lei. Pierdere a fost cauzata de nerealizarea vanzarilor de energie electrica si termica ca urmare a unei ierni blande in anul 2004.

(9) Obiectul principal de activitate al S.C. CET ARAD S.A il reprezinta producerea, transportul si distributia de energie electrica si termica, producerea, transportul si distributia apei calde, gospodaria resurselor de apa, captarea, aductiunea si tratarea apei, alte activitati nominalizate in statutul societatii. Prin licente Acordate de Agentia

Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (denumita in continuare ANRE) societatii ii este incredintata prestarea serviciilor publice de productie, transport, distributie si de furnizare a energiei termice si electrice destinate populatiei, institutiilor si agentilor economici. Conform art. 16 alin. (1) din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003 *„activitatile si serviciile pentru care se acorda licente sunt de interes public, cu exceptia celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizatiei sau licentei”*. Aceste servicii nu pot fi oferite de catre agentii economici in conditii normale de piata deoarece, societatilor prestatoare le sunt impuse anumite conditii obligatorii legate de furnizarea lor.

(10) Obligatiile S.C. CET ARAD S.A ca producator de energie electrica si termica, conform art. 30 din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003, sunt urmatoarele:

- sa asigure livrarile de energie electrica, respectiv energie termica produsa in cogenerare si serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea criteriilor impuse prin licente, clauze contractuale si reglementari in vigoare;
- sa ofere in conditii nediscriminatorii intreaga putere electrica disponibila, precum si serviciile tehnologice de sistem;
- sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, dupa caz, o rezerva suficienta de apa, pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice si termice prevazute de reglementarile in vigoare ;
- sa se conformeze din punct de vedere operativ, cerintelor operatorului de transport si de sistem si sa infiinteze dupa caz, trepte proprii de conducere operativa.

(11) Tinand seama de cele mentionate, serviciile de interes public incredintate societatii sunt:

- producerea, furnizarea si distributia energiei termice;
- producerea si furnizarea energiei electrice.

(12) Serviciul de productie, distributie si furnizare a energiei termice reprezinta circa 50% din totalul activitatii societatii. Energia electrică și termică este produsă în cogenerare si este furnizata in Sistemul Energetic National, adresandu-se unei piete reglementate de ANRE.

(13) S.C. CET ARAD S.A. nu desfasoara activitati secundare.

(14) Produsele livrate de societate sunt:

- energie termica sub forma de apa fierbinte, in vederea asigurarii consumului populatiei, institutiilor bugetare si agentilor economici;
- energie electrica prin Sistemul Energetic National.

Produsele S.C. CET ARAD S.A. sunt furnizate direct de societate, fara a se apela la distributia prin intermediul altor unitati.

(15) In vederea desfasurarii activitatii de baza, S.C. CET ARAD S.A. are in componenta doua centrale de productie a energiei electrice si termice, centrala pe lignit si centrala pe

hidrocarburi si o antestatie pentru transportul pe cale ferata uzinala.

Centrala pe lignit are in dotare un cazan de 420 t/h, o turbina de 50 MW si doua cazane de 100 t/h, o gospodarie de combustibil care cuprinde si benzile aferente pentru alimentarea cazanelor cu carbune.

Centrala pe hidrocarburi are in dotare 2 cazane de 75t/h, o turbina de 12 MW si 6 cazane de apa fierbinte si o gospodarie de pacura.

2.2. Piata afectata de sprijinul financiar acordat societatii

(16) Societatea activeaza pe piata producerii, transportului, distributiei si furnizarii energiei termice si pe piata producerii si furnizarii energiei electrice.

(17) Piata afectata de acordarea sprijinului financiar analizat prin prezenta decizie este piata serviciilor de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice. Aceste servicii reprezinta circa 50% din totalul activitatii S.C. CET ARAD S.A., iar masurile de sprijin financiar acordate de stat si notificate de Ministerul Finantelor Publice au ca scop asigurarea cu combustibilii necesari producerii si furnizarii energiei termice destinate incalzirii si asigurarii apei calde pentru populatie si agenti economici.

(18) Piata energiei termice este o piata reglementata, preturile energiei termice fiind fixate de ANRE, atat pentru consumatorii casnici, cat si pentru cei industriali, prin hotarari de guvern, intreprinderea fiind obligata sa asigure furnizarea energiei termice tuturor celor conectati la retea, fara discriminare. Acesti consumatori sunt consumatori captivi, deoarece nu au posibilitatea de a-si alege furnizorul de energie termica.

(19) Serviciile de productie si furnizare a energiei termice functioneaza in sistem centralizat si sunt organizate sub coordonarea si controlul autoritatilor administratiei publice locale, in virtutea principiului autonomiei locale.

(20) Piata geografica este reprezentata de teritoriul municipiului ARAD, deci este o piata de interes local.

(21) S.C. CET ARAD S.A. este principalul furnizor de energie termica pe raza municipiului Arad. Evolutia vanzarilor de energie termica si electrica, in structura, se prezinta in Tabelul nr. 2.

Tabelul nr.2: Structura vanzarii de energie termica

ENERGIE TERMICA (%)	2002	2003	2004
Agenti Economici	21,12	26,97	31,34
Populatie	78,88	73,03	68,66

Sursa: Informatii suplimentare

Se observa ca cea mai mare parte a energiei termice este livrata catre populatie.

2.3. Masuri de sprijin financiar pentru S.C. CET ARAD S.A.

(22) Masurile de sprijin financiar notificate de catre Ministerul Finantelor Publice constau in:

- garantarea de catre stat, a unor credite externe in vederea completarii finantarii achizitiilor de resurse energetice pentru perioada 2002-2004. Astfel, prin H.G. nr. 1006/2002 si H.G. 1.140/2002, Ministerul Finantelor Publice garanteaza in proportie de 100% un imprumut extern in valoare de 6.000.000 USD, echivalentul a 173.232.000 mii lei¹, necesar finantarii importurilor de combustibil necesar asigurarii cu resurse energetice pentru iarna 2002-2003; prin H.G. nr. 1.045/2003 Ministerul Finantelor Publice garanteaza in proportie de 100% un imprumut extern in valoare de 6.000.000 USD, echivalentul a 173.232.000 mii lei², necesar finantarii importurilor de combustibil necesar asigurarii cu resurse energetice pentru iarna 2003-2004;
- subventii acordate pentru acoperirea diferentelor de pret pentru energia termica livrata populatiei, in valoare de 89.317.958 mii lei;
- alocatii de la bugetul de stat (Fondul special pentru dezvoltarea sistemului energetic) valoarea acestora, potrivit informatiilor furnizate de societate, fiind de 56.186.343 mii lei.

2.4. Masuri de sprijin acordate anterior de catre stat

(23) Potrivit datelor prezentate in notificare si informatiilor suplimentare, S.C. CET Arad S.A. a beneficiat pana in prezent de sprijin financiar, dupa cum urmeaza:

Tabelul nr. 3 – Sprijin financiar primit de societate in perioada 2002– 2004

mii lei				
Natura ajutorului de stat	2002	2003	2004	Total
Credite contractate cu garantia statului ³ in valoare de 6.000.000 USD	173.232.000	-	173.232.000	346.464.000

¹ Creditul a fost contractat in USD, valoarea in lei fiind calculata la cursul ROL/USD aferent datei de 15.12.2004, respectiv 28.872 ROL/USD

² Creditul a fost contractat in USD, valoarea in lei fiind calculata la cursul ROL/USD aferent datei de 15.12.2004, respectiv 28.872 ROL/USD

³ Valoarea in lei a creditelor contractate a fost calculata la cursul ROL/USD din data de 15.12.2004, respectiv 28.872 ROL pentru 1 USD.

Subventie acordata	-	-	89.317.958	89.317.958
Alocatii de la bugetul de stat	-	56.186.343	-	56.186.343
Total	173.232.000	56.186.343	262.549.958	491.968.301

Sursa: Informatii suplimentare

Subventiile de care a beneficiat societatea in anii 2002-2004 au fost acordate pentru acoperirea diferentelor de pret pentru energia termica livrata populatiei. Garantiile emise de stat prin Ministerul Finantelor Publice au fost acordate in vederea contractarii unor credite necesare finantarii importurilor de pacura, gaze naturale si carbune energetic in perioada de iarna, in baza H.G. nr. 1006/2002, HG nr. 1140/2002 si HG nr. 1145/2003.

2.5. Costurile rezultate din prestarea serviciului public de interes economic general

- (24) Serviciul public de producere si furnizare a energiei termice catre consumatorii captivi, incredintat societatii, este reglementat de ANRE. Pentru a realiza serviciul public, societatea suporta costuri cu materii prime (combustibil), materiale, cheltuieli de personal, cheltuieli de mediu, cheltuielile cu reparatiile si investitiile, cheltuieli de contorizare si altele.
- (25) Conform prevederilor art. 20 alin. 5 din Legea nr. 326/2001 privind serviciile publice de gospodarie comunala societatile care presteaza servicii publice trebuie sa tina o evidenta separata a activitatilor desfasurate, cu o contabilitate distincta pentru fiecare tip de serviciu, astfel incat activitatile lor sa fie usor de evaluat, monitorizat si controlat. S.C. CET S.A. ARAD tine o contabilitate de gestiune (ca baza a deciziilor manageriale) in care activitatile companiei sunt defalcate separat. Astfel activitatea de producere si furnizare a energiei termice catre consumatorii captivi, ce reprezinta obligatia de serviciu public, este prezentata distinct de celelalte activitati desfasurate de societate.
- (26) Societatea are obligatia sa prezinte la ANRE, la sfarsitul fiecarui an, documente justificative din care sa reiasa costurile efective aferente serviciului public prestat in anul respectiv si cantitatile de energie termica produsa si vanduta in fiecare luna. Pornind de la datele de intrare, se aplica metodologia standard si se determina costurile pentru activitatea de producere, transport, distributie si furnizare energie termică. Astfel la inceperea fiecarui exercitiu financiar S.C. CET S.A. ARAD isi fundamenteaza un buget de venituri si cheltuieli. De asemenea, fundamentarea preturilor ce urmeaza a fi practicate este transmisa spre aprobare la ANRE, care stabileste pretul national de referinta si pretul local de livrare.

2.6. Diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice

2.6.1. Pretul national de referinta

- (27) Instituirea pretului national de referinta s-a facut prin OUG nr.162/1999 pentru energia termică furnizată populației in sistem centralizat, în scopul încălzirii locuințelor si preparării apei calde.
- (28) Nivelul pretului national de referinta pentru energia termica se stabileste in avans, prin hotarare de guvern, la propunerea ANRE, ca medie a preturilor locale ale producatorilor care utilizeaza acelasi tip de combustibil, insumate cu tarifele de distributie aferente. De asemenea, pretul national de referinta ia in considerare si posibilitatile de subventionare de la bugetul statului.
- (29) Prin instituirea pretului national de referinta se urmareste realizarea unui echilibru între gradul de suportabilitate a populației și posibilitățile de subvenționare ale bugetului statului. In ceea ce priveste dimensiunea sociala, in fundamentarea acestui pret se ia in considerare ponderea pe care o detine in bugetul unei familii cu venit mediu costul energiei termice.
- (30) Metodologia standard de calculare a acestui pret este stabilita prin ordin ANRE. Factorii care influențează modificarea pretului national de referinta sunt: prețul combustibilului, prețul energiei electrice, indicele de modificare a prețurilor de consum, rata cursului de schimb valutar (leu/USD sau, după caz, leu/EURO).
- (31) Pretul national de referinta in perioada 2002 - 2004 a fost urmatorul:

Tabelul nr. 4 Evolutia pretului national de referinta a energiei termice

	2002	2003	2004
Actul normativ de stabilire a pretului national de referinta	- HG nr.1303/27.12.2001; - HG nr. 340/0.04.2002 - HG 686/ 03.07.2002;	HG nr.686/03.07.2002	HG nr.1155/23.07.2004
Pretul national de referinta (lei/GCAL)	575.000 600.000 800.000	800.000	896.000

Sursa: Legislatia nationala in vigoare

Informatiile prezentate in tabel conduc la concluzia ca pretul national de referinta este stabilit in avans, periodic, prin hotarari de guvern.

2.6.2. Pretul local de livrare al energiei termice

- (32) Pretul local de livrare a energiei termice este stabilit de ANRE atat pentru populatie, cat si pentru agentii economici. Metodologia de stabilire a pretului local de livrare se aplică de catre ANRE tuturor producătorilor de energie termică în cogenerare. Astfel, agentul economic are obligatia sa prezinte la ANRE, la sfarsitul fiecarui an, documente justificative din care sa reiasa costurile efective aferente serviciului public prestat in anul respectiv si cantitatile de energie termica produsa si vanduta in fiecare

luna.

- (33) Fundamentarea prețurilor se face separat pentru fiecare activitate/serviciu în parte, prețul local de livrare rezultând din însumarea prețului activității de producere cu tariful pentru serviciul de transport și cu tariful pentru serviciul de distribuție și furnizare.
- (34) Preturile locale de livrare sunt stabilite la începutul fiecărui an și ajustate la începutul celui de-al doilea semestru al anului. Etapele parcurse sunt următoarele:
- identificarea activităților și serviciilor reglementate;
 - identificarea surselor de producere a energiei termice (surse separate și/sau cogenerare);
 - estimarea cantităților livrate consumatorilor finali pe baza realizărilor agentului economic din anul precedent, ținând cont de pierderile în rețelele de transport și a cantităților produse, precum și de consumurile proprii ale centralei;
 - repartizarea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic;
 - alocarea cheltuielilor directe, exclusiv cele cu combustibilul, pe activități/servicii și surse de producere;
 - repartizarea cheltuielilor indirecte și a celor generale de administrare, pe servicii, proporțional cu valoarea cheltuielilor directe, exclusiv combustibilul;
 - determinarea cheltuielilor totale de producere a energiei termice sub formă de apă fierbinte și abur;
 - determinarea costurilor unitare;
 - redistribuirea pe activități a cheltuielilor corespunzătoare consumurilor proprii;
 - repartizarea cheltuielilor financiare pe servicii reglementate;
 - determinarea cheltuielilor totale pentru serviciile reglementate.

2.6.3. Concluzii

- (35) Pretul național de referință este reglementat în primul rând din considerente de protecție socială. Astfel, dacă prețul local de producere și furnizare a energiei termice este mai mare decât prețul național de referință, populația va plăti numai acest din urmă preț.
- (36) În situația în care prețul local al giga-caloriei este mai mare decât prețul național de referință, conform OUG nr.162/1999, diferența este subvenționată astfel:
- a) din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate prin legea bugetului de stat;
 - b) din bugetele locale, pentru partea rămasă neacoperită de la bugetul de stat.
- (37) În perioada 2002-2004, prețul național de referință a fost mai mic decât prețul local de livrare al energiei termice stabilit pentru S.C. CET S.A. ARAD. Pentru acoperirea diferenței dintre acestea societatea a primit, începând cu 01.09.2004 când a fuzionat prin absorbție cu S.C. Arterm S.A., distribuitorul energiei termice în municipiul Arad, conform O.U.G. nr. 162/1999, subvenții în cuantum de 89.317.958 mii lei (a se vedea Tabelul nr. 5).

Tabelul nr. 5 Evolutia pretului local de livrare, a pretului de referinta si a subventiei acordate pentru acoperirea diferentei dintre ele in anul 2004

Perioada	Pret local de livrare cu tva populatie	Pret de Referinta cu TVA	Diferenta intre pretul local de livrare cu TVA si pretul de referinta	Temei legal pret de referinta	Cantitate livrata populatie	Diferenta totala dintre pretul local de livrare cu TVA si pretul de referinta	Valoare subventie efectiv incasata
	Lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal		Gcal	mii lei	mii lei
1	2	3	4=3-2	5	6	7=4*6	8
septembrie 2004	1.669.470	896.000	773.470	H.G. nr. 1155/2004	6.138	4.747.181	4.747.181
octombrie 2004	1.669.470	896.000	773.470	H.G. nr. 1155/2004	18.779	14.525.176	14.525.176
noiembrie 2004	1.669.470	896.000	773.470	H.G. nr. 1155/2004	37.188	28.763.784	28.763.784
decembrie 2004	1.669.470	896.000	773.470	H.G. nr. 1155/2004	53.372	41.281.816	25.465.847
Total general					115.477	89.317.957	73.501.988

Sursa: informatii suplimentare

Conform datelor prezentate in tabel de mai sus valoarea subventiilor acordate din bugetul local nu acopera diferenta dintre pretul local de livrare si pretul de referinta.

2.7. Costuri mai mari decat pretul local de livrare a energiei termice

(38) In analiza masurilor de sprijin pentru S.C. CET S.A. ARAD trebuie luat in considerare si faptul ca, pentru prestarea serviciilor de productie si furnizare a energiei termice, societatea inregistreaza costuri mai mari decat pretul local de livrare al energiei termice stabilit de ANRE., aceasta situatie rezultand din contabilitatea de gestiune a societatii, in care cheltuielile sunt evidentiata separat (a se vedea Tabelul nr. 6).

(39) În fapt, pretul local de livrare stabilit de A.N.R.E nu acoperă toate costurile deoarece nu se iau în considerare prognozele de crestere a pretului combustibilului. În urma măririi pretului combustibilului pe parcursul anului, A.N.R.E ajusteaza pretul energiei numai in conditiile in care cresterea acestuia depășeste 5%, iar ajustarea se referă strict la pretul combustibilului fara a lua in considerare preturile la materiile prime si materiale care cresc in lant. De această crestere nu se tine cont la ajustare ci numai la revizuirea de pret care are loc o data pe an. Astfel există un decalaj pe tot

parcursul anului între costurile operatorului de energie și prețul local de livrare.

(40) Costurile mari cu care operează S.C. CET ARAD S.A. se datorează în principal următoarelor cauze:

- combustibilul tehnologic, materiile prime și materialele sunt achiziționate la prețuri comparabile cu care se operează în Uniunea Europeană. În schimb energia termică este vândută pe piața locală la un preț avizat de A.N.R.E care este mai mic decât prețul mediu cu care se operează în țările Uniunii Europene;
- în structura de preț aprobată de A.N.R.E. nu este cuprinsă cota de dezvoltare pentru modernizarea echipamentelor tehnologice cu care operează societatea. Astfel, societatea realizează obiective de investiții, reparații și modernizări în sistemul energetic pe care îl exploatează iar aceste cheltuieli nu sunt reflectate în prețul local de livrare al energiei termice;
- ponderea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic în structura costului este foarte mare (circa 63%), în condițiile în care prețul combustibilului crește trimestrial cu 5%;
- populația plătește la un preț național de referință, aprobat prin Hotărâre de Guvern și care este stabilit doar în funcție de puterea de cumpărare a populației, diferența dintre acesta și costurile cu care se produce și distribuie energia termică fiind subvenționată. Această subvenție ajunge greu la producător, deoarece bugetul local care asigură o cotă însemnată din acesta (55%) nu are lichiditățile necesare pentru a o plăti la timp. Astfel valoarea subvențiilor efectiv acordate este puternic diminuată de rata inflației;
- decalajul dintre prețul local de livrare și costul real este generat de obligația pe care o are S.C. CET S.A. ARAD., ca operator de serviciu public, de a nu întrerupe furnizarea de energie termică agenților economici de pe raza municipiului Arad. În aceste condiții, societatea înregistrează pierderi mari deoarece rețeaua este supradimensionată și costurile aferente acestei activități sunt foarte mari.

(41) Diferențele dintre prețul local de livrare stabilit de ANRE și costul real de producere al energiei termice sunt evidențiate în Tabelul nr. 6.

Tabelul nr. 6 – Evoluția diferenței dintre prețul local de livrare stabilit de ANRE și costul real de producere și furnizare a energiei termice și a pierderilor cauzate de aceasta diferență pentru apa fierbinte

PERIOADA	Diferența dintre cost și prețul local stabilit de ANRE		CANTITATE LIVRATA		PIERDERI REZULTATE DIN NEACOPERIREA COSTULUI
	POPULATIE	AGENTI	TOTAL	Din care:	

		ECONOMICI		POPULATIE	AGENTI ECONOMICI	
	lei/Gcal	lei/Gcal	Gcal	Gcal	Gcal	mii lei
1	2	3	4	5	6	7
2002	1.030.308	1.030.270	245.323	194.514	50.809	138.239.093
2003	885.774	867.938	581.172	424.172	157.000	54.478.023
2004	1.286.907	1.263.020	501.079	365.974	135.105	260.087.990
Total	-	-	1.327.574	984.660	342.914	452.805.106

Sursa: informatii suplimentare

Dupa cum se poate observa, in perioada analizata, costul de exploatare a serviciului de productie si furnizare a energiei termice este mai mare decat pretul local de livrare a acesteia, stabilit de ANRE. In consecinta, diferenta dintre costul real al serviciului de interes public general si pretul local de livrare al energiei termice conduce la inregistrarea unei pierderi in suma totala de 452.805.106 mii lei, aferenta activitatii de prestare a serviciului.

3. ANALIZA MASURILOR DE SPRIJIN DIN PARTEA STATULUI

3.1. Obiectul deciziei

(42) Pe baza notificarii inaintate Consiliului Concurentei de catre Ministerul Finantelor Publice, obiectul prezentei decizii il constituie masurile de sprijin financiar acordate de stat, mentionate la paragrafele (22) si (23), in cuantum total de 491.968.301 mii lei. Aceste masuri sunt analizate in contextul indeplinirii de catre S.C. CET S.A. ARAD a obligatiei de serviciu public de interes economic general.

3.2. Obligatia de serviciu public de interes economic general

(43) Sprijinul financiar acordat unei societati care presteaza un serviciu de interes economic general nu este considerat ajutor de stat, in sensul art.2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

- obligatia de prestare a unui serviciu de interes economic general este incredintata printr-un act normativ/administrativ si este clar definita;
- parametrii in baza carora se calculeaza compensarea sunt stabiliti in avans, intr-o maniera obiectiva si transparenta, in vederea evitarii conferirii unui avantaj economic beneficiarului;
- compensarea nu trebuie sa depaseasca ceea ce este necesar pentru acoperirea totala sau partiala a costurilor rezultate din prestarea serviciului de interes economic general, luand in considerare veniturile relevante si un profit rezonabil in realizarea acestor obligatii;

- d) in cazul in care intreprinderea insarcinata cu indeplinirea serviciului de interes economic general nu a fost desemnata printr-o licitatie publica deschisa, care ar fi permis selectarea unui ofertant capabil sa indeplineasca acest serviciu public la cele mai mici costuri, nivelul compensarii trebuie sa fie determinat avand la baza o analiza comparativa a costurilor societatii cu acelea ale unei intreprinderi bine manageriate, profitabila si care indeplineste toate conditiile impuse de prestarea serviciului public respectiv, luand in considerare atat veniturile relevante cat si un profit rezonabil urmare a indeplinirii obligatiilor serviciului de interes economic general.

3.3. Conditia de la punctul 3.2. lit. a):

- (44) Societatii CET S.A. ARAD ii este incredintata prestarea serviciului de productie, transport, distributie si de furnizare a energiei termice destinate populatiei, institutiilor si agentilor economici, prin licentele ANRE nr.1492/2002, 1493/2002 si 1494/2002. In licente se prevad, printre altele, obligatiile ce revin societatilor care presteaza servicii de interes economic general, si anume: continuitatea in furnizarea energiei termice, asigurarea accesului la retelele termice a noilor consumatori si indeplinirea standardelor de performanta. De asemenea, prin OUG nr.162/1999, producatorilor si furnizorilor de energie termica li s-a impus obligatia de a vinde energia termica catre populatie la un pret fix care de obicei este mai mic decat costurile aferente prestarii serviciului (pretul national de referinta).
- (45) Potrivit *Legii serviciilor publice de gospodarie comuna nr. 326/2001*, alimentarea cu energie termica produsa centralizat reprezinta un serviciu de utilitate publica.
- (46) Prin Legea nr. 326/2001, s-au impus societatilor care indeplinesc servicii publice de interes general urmatoarele conditii:
- a) continuitate din punct de vedere cantitativ si calitativ, in conditii contractuale;
 - b) adaptabilitate la cerintele consumatorilor;
 - c) accesibilitate egala la serviciul public, in conditii contractuale;
 - d) asigurarea sanatatii publice si a calitatii vietii.
- (47) Organizarea, exploatarea si functionarea serviciilor publice trebuie sa asigure:
- a) satisfacerea cerintelor cantitative si calitative ale utilizatorilor, corespunzator prevederilor contractuale;
 - b) functionarea optima, in conditii de siguranta, rentabilitate si eficienta economica, a constructiilor, echipamentelor, instalatiilor si dotarilor, corespunzator parametrilor tehnologici proiectati si in conformitate cu caietele de sarcini, cu instructiunile de exploatare si cu regulamentele de organizare si functionare;
 - c) protejarea domeniului public si a mediului prin respectarea reglementarilor legale;
 - d) informarea si consultarea cetatenilor in vederea protejarii sanatatii populatiei care beneficiaza de serviciile respective.
- (48) Obligatiile operatorilor furnizori/prestatori de servicii publice fata de consumatori sunt, in principal, urmatoarele:

- a) sa serveasca toți utilizatorii din aria de acoperire pentru care au fost autorizati/atestati;
- b) sa respecte parametrii de performanta stabiliti de autoritatile administratiei publice locale, respectiv de autoritatea nationala de reglementare;
- c) sa furnizeze autoritatii administratiei publice locale, respectiv autoritatii nationale de reglementare, informatiile solicitate și sa asigure accesul la documentatiile utilitatilor respective, in conformitate cu clauzele contractului de operare.

(49) Furnizarea energiei termice urbane pentru incalzirea si prepararea apei calde de consum se realizeaza prin sistemul de termoficare urbana a Municipiului Arad, parte a infrastructurii tehnico-edilitare a orasului. Administrarea sistemului de termoficare, necesar realizarii serviciilor de interes economic general, este incredintata societatii de catre Consiliul Local al Municipiului Arad pe baza de contract de concesiune.

(50) Fata de cele prezentate mai sus, S.C. CET ARAD S.A. are obligatia de a asigura functionarea efectiva a serviciilor de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice, esentiale pentru populatie, institutii si agentii economici din orasul Arad. In plus, societatea este obligata sa furnizeze aceste servicii la un pret reglementat care tine cont de gradul de suportabilitate al consumatorului. In consecinta, se poate concluziona ca societatii S.C. CET ARAD S.A ii este incredintata prin licenta prestarea serviciului de interes economic general.

3.4. Conditia de la punctul 3.2. lit. b):

(51) Potrivit acestui criteriu, compensatia pentru indeplinirea obligatiei de serviciu public de interes economic general trebuie calculata pe baza unor obiective stabilite in avans si a unor parametri transparenti si nu trebuie sa ofere un avantaj economic beneficiarului.

(52) Cei doi parametri pe baza carora se calculeaza nivelul compensatiei sunt pretul national de referinta stabilit de ANRE si pretul local de livrare stabilit de ANRE. Acesti parametri sunt stabiliti in avans prin hotarare de guvern, la propunerea ANRE. Metodologia de fundamentare a pretului national de referinta are la baza urmatoarele:

- pretul combustibilului utilizat pentru producerea energiei termice;
- pretul energiei electrice;
- indicele preturilor de consum;
- rata de schimb leu/dolar.

Pretul local de livrare se stabileste pe baza *Metodologiei de stabilire a preturilor reglementate de vanzare/cumparare, a tarifelor de transport si de distributie pentru energia termica* emisa de ANRE. Producatorii de energie termica transmit la autoritatea de reglementare fundamentarea preturilor. Aceasta cuprinde costurile fixe si variabile realizate in ultimele 12 luni si costurile previzionate pentru urmatoarele 12 luni de functionare. Autoritatea de reglementare analizeaza costurile variabile (pretul combustibilului, consumurile specifice de productie a energiei termice, pierderile de energie termica in retelele de transport si distributie) precum si costurile fixe si aproba pretul local al energiei termice, rezultand astfel preturi locale de livrare diferite pentru fiecare companie.

(53) Informatiile transmise la Consiliul Concurentei demonstreaza faptul ca procedura mentionata la paragraful (52) se desfasoara avand la baza criteriul antecalculatiei, parametrii pe baza carora este stabilita compensarea pentru prestarea serviciului de interes economic general fiind stabiliti in avans.

3.5. Conditia de la punctul 3.2. lit. c):

(54) Conditia 3.2. c) prevede ca nivelul compensatiei sa nu depaseasca costurile impuse de prestarea serviciului de interes economic general.

(55) Din Tabelul nr. 5 se poate observa ca sumele primite de S.C CET ARAD S.A. cu titlu de subventii, in valoare de 73.501.988 mii lei, nu acopera diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice, in valoare de 89.317.957 mii lei.

(56) Mai mult, din datele prezentate in Tabelul nr. 6 rezulta ca in perioada analizata S.C. CET ARAD S.A. a inregistrat pierderi in valoare totala 452.805.106 mii lei, cauzate de diferenta dintre pretul local de livrare stabilit de ANRE pentru energia termica si costul real de productie si livrare a acesteia.

(57) Masurile de sprijin financiar de care beneficiaza societatea in perioada 2002-2004, sunt in suma totala 491.968.301 mii lei, din care:

- 346.464.000 mii lei reprezinta valoarea creditelor contractate cu garantia statului;
- 89.317.958 mii lei reprezinta subventii acordate pentru acoperirea diferentelor de pret pentru energia termica livrata populatiei;
- 56.186.343 mii lei reprezinta alocatii de la bugetul de stat (Fondul special pentru dezvoltarea sistemului energetic).

(58) Luand in considerare pierderile inregistrate de societate in valoare de 452.805.106 mii lei pe care compania le inregistreaza din prestarea serviciului de interes economic general, se poate observa ca facilitatile acordate societatii nu acopera in intregime pierderile societatii. Astfel, subventiile acordate societatii in valoare de 73.501.988 mii lei nu acopera in totalitate diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare in valoare de 89.317.957 mii lei, iar creditele garantate de stat in valoare de 346.464.000 mii lei acopera numai o parte din pierderile inregistrate de societate.

(59) Consiliul Concurentei constata ca sprijinul financiar acordat societatii nu excede costurile totale induse de prestarea serviciului public.

(60) Consiliul Concurentei considera ca ajutorul de stat ce se acorda S.C. CET ARAD S.A.. in perioada 2002-2004 reprezinta o compensatie a costurilor legate de prestarea serviciului public de interes economic general pentru producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice in orasul Arad, deoarece nivelul acestuia nu depaseste costurile totale rezultate din obligatia de prestare a serviciului de interes economic general.

3.6. Conditia de la punctul 3.2. lit. d) :

- (61) Incredintarea serviciului de interes economic general de productie a energiei termice S.C. CET ARAD S.A. nu a fost realizata prin licitatie publica.
- (62) Prestarea serviciului de productie a energiei termice a fost incredintata S.C. CET ARAD S.A. prin licenta ANRE. Astfel, pentru a stabili nivelul compensarii, este necesara o analiza a costurilor pe care le-ar fi suportat un alt agent economic, bine manageriat, in desfasurarea aceluiasi serviciu. Pe piata energiei termice din Romania actioneaza si alti producatori si furnizori (ex. Termoelectrica, CET Govora, CET Bacau, Electrocentrale etc.), insa o comparatie cu aceste societati nu ar fi relevanta, deoarece sunt tot intreprinderi publice, care primesc sprijin din partea statului pentru indeplinirea obligatiei de serviciu public de interes general. Totusi, realizand o analiza comparativa cu alti agenti economici, producatori si furnizori de energie termica, s-a constatat ca, situatia acestora este similara cu cea a societatii analizate, respectiv costurile reale ale serviciului exced preturile locale de livrare stabilite de ANRE iar cauzele care conduc la aceasta situatie sunt asemanatoare.
- (63) Fata de cele prezentate mai sus se considera ca cele patru conditii mentionate la punctul 3.2. nu sunt indeplinite cumulativ, respectiv conditia prevazuta la punctul 3.2. lit. d) nu a putut fi demonstrata. Prin urmare, masurile de sprijin pentru S.C. CET ARAD S.A., notificate de catre Ministerul Finantelor Publice, constituie ajutor de stat in sensul art.2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare* si ale *Regulamentului privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*.
- (64) Facilitățile date societatii in perioada 2002-2003 au fost notificate după acordarea lor.

3.7. Evaluarea ajutorului de stat

- (65) Ajutorul de stat pentru S.C. CET ARAD S.A. se acorda sub forma de subventii pentru acoperirea diferentei dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare, sub forma de garantii acordate de stat pentru creditele externe contractate de societate si sub forma de alocatii de la bugetul de stat pentru dezvoltarea sistemului energetic in perioada 2002–2004.
- (66) Ajutorul de stat sub forma de subventii, pe perioada 2002-2004, este in valoare de 89.317.958 mii lei. Intrucat creditele sunt obtinute 100% cu garantia statului si societatea inregistreaza pierderi, pe perioada analizata, nici o banca nu ar fi acordat garantii pentru creditele contractate. Astfel, conform art. 3.2.2 din Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor, valoarea ajutorului de stat sub forma garantiilor, pe perioada 2002–2004, este egala cu valoarea creditelor externe contractate, respectiv 346.464.000 mii lei.

(67) Punctul 1.1. din Instrucțiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garanțiilor stipulează ca, de obicei, beneficiarul unei garanții în proporție de 100% este împrumutatul, întrucât îi da posibilitatea acestuia de a obține un împrumut pe care nu l-ar fi putut obține în absența acestei garanții.

(68) Potrivit punctului 2.2. din Instrucțiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garanțiilor, în anumite circumstanțe și împrumutatorul poate deveni beneficiar al unei garanții acordate de stat, în speța dacă o garanție este acordată ex-post cu privire la un împrumut, caz în care garanția poate să fie un ajutor pentru împrumutator.

(69) Garanțiile acordate societății de Ministerul Finanțelor Publice, pe perioada 2002–2004, pentru creditele contractate, reprezintă o condiție ex-ante intrării în vigoare a acestor credite. Garanțiile au fost emise înainte de efectuarea vreunei trageri/utilizări a unei sume din împrumut. Garanțiile nu au fost date pentru un împrumut existent înainte de acordarea acestora de către stat.

(70) În hotărârile de guvern prin care se aprobă garantarea de către stat a creditelor externe ce sunt contractate de către societate, sunt stabilite valorile maxime ale creditelor externe ce urmează a fi garantate de stat (împreună cu dobânzile și comisioanele aferente), scopul creditului și garantul (Ministerul Finanțelor Publice). În baza acestor hotărâri de guvern, societatea stabilește de comun acord cu Ministerul Finanțelor Publice parametrii creditului (perioada de acordare/scadență, perioada de grație, perioada de tragere și modalitatea de rambursare). Ulterior se întocmesc cererile de ofertă standard pentru bancile externe de prim rang.

(71) Cererea de ofertă conține informațiile necesare pentru ca bancile interesate să poată structura o ofertă competitivă de pret: tipul împrumutului, împrumutatul, garanția statului de 100% (prin precizarea hotărârii de guvern), valoarea împrumutului, scadența creditului, perioada de tragere, perioada de grație, modalitatea de rambursare, formula de răspuns, data limită de depunere a ofertelor și orice alte date ce pot fi necesare în vederea formulării unei oferte pertinente. Întrucât cererea de ofertă este standard, toate bancile primesc aceleași informații, beneficiind de tratament egal, în condiții de transparență și acces liber la transmiterea ofertelor.

(72) În urma analizării ofertelor primite la data limită menționată în cererea de ofertă, se alege banca cu oferta cea mai avantajoasă. Întrucât toate bancile sunt bănci de prim rang, parametrii principali ai creditului sunt aceiași, principalul criteriu de departajare fiind costul creditului (dobânda și comisioanele aferente).

(73) Luând în considerare cele de mai sus, se consideră ca bancile finanțatoare nu au fost favorizate în detrimentul celorlalte bănci ofertante. Prin urmare, Consiliul Concurenței constată că garanția statului nu conferă nici un avantaj împrumutatorului, ci numai împrumutatului, S.C. CET ARAD S.A.

(74) Valoarea totală a ajutorului de stat acordat S.C. CET ARAD S.A., pe perioada 2002 – 2004, este de 491.968.301 mii lei, conform Tabelului nr. 7.

Tabelul nr. 7 – Ajutorul de stat primit de societate in perioada 2002 – 2004

-mii lei-

Natura ajutorului de stat	2002	2003	2004	Total
Subventie acordata societatii	-	-	89.317.958	89.317.958
Credite contractate cu garantia statului ⁴	173.232.000	-	173.232.000	346.464.000
Alocatii de la bugetul de stat	-	56.186.343	-	56.186.343
Total	173.232.000	56.186.343	262.549.958	491.968.301

Sursa: Informatii suplimentare

4. COMPATIBILITATEA AJUTORULUI DE STAT

(75) In conformitate cu *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*, compensarile acordate in vederea indeplinirii serviciului de interes economic general pot constitui ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

- a) Ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general;
- b) Ajutorul de stat nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene.

4.1. Ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general

(76) Pentru a putea aprecia necesitatea acordarii ajutorului de stat pentru operarea serviciului de interes economic general, urmatoarele conditii trebuie avute in vedere:

- beneficiarului trebuie sa-i fie in mod oficial incredintata obligatia de a presta un serviciu public de interes economic general si acesta sa fie clar definit;
- nivelul compensatiei nu trebuie sa depaseasca ceea ce este necesar pentru a furniza serviciul public respectiv, luand in considerare veniturile relevante si un profit rezonabil care sa rezulte din prestarea acestor obligatii.

⁴ Valoarea in lei a creditelor contractate a fost calculata la cursul ROL/USD din data de 15.12.2004, respectiv 28.872 ROL pentru 1 USD.

- (77) Asa cum s-a aratat la punctul 3.3, S.C. CET ARAD S.A. presteaza un serviciu public de interes economic general esential pentru populatie, institutii si agentii economici si aceasta obligatie este clar definita prin licenta.
- (78) S.C. CET ARAD S.A. opereaza serviciile sale in baza licentelor ANRE nr. 1492/2002, 1493/2002 si 1494/2002. Aceste licente, impreuna cu legea relevanta, definesc in mod clar obligatia de serviciu public pe care societatea trebuie sa il furnizeze. Se poate concluziona ca S.C. CET ARAD S.A. a fost in mod oficial insarcinata cu prestarea serviciului public.
- (79) De asemenea, din evaluarea realizata la punctul 3.5 rezulta ca, in conditiile unei piete reglementate, pentru prestarea acestui serviciu compania nu poate impune propriile preturi consumatorilor, preturi care ar acoperi costurile reale de operare. Aceasta este principala cauza pentru care compania inregistreaza pierderi anuale. Mai mult, compensatia acordata companiei nu acopera in totalitate costurile care sunt in mod curent induse de furnizarea serviciului public.
- (80) Prin urmare, se considera ca ajutorul de stat acordat S.C. CET ARAD S.A., pe perioada 2002–2004, nu depaseste ceea ce este necesar pentru functionarea in conditii normale de continuitate, siguranta si confort a serviciului public de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice in orasul Arad.

4.2. Ajutorul de stat nu afecteaza in mod nejustificat comerțul între România și Statele Membre ale Uniunii Europene

- (81) Trebuie subliniat faptul ca activitatea companiei este restrictionata la o piata limitata, reprezentata doar de teritoriul municipiului Arad. S.C. CET ARAD S.A. este singurul operator pe aceasta piata. Societatea, nu este implicata in activitati de import-export. In aceste conditii, consideram ca acordarea acestui ajutor de stat nu afecteaza in mod nejustificat comerțul dintre România și Statele Membre ale UE.

4.3. Nu exista supracompensare

- (82) Ajutorul de stat acordat S.C. CET ARAD S.A. sub forma de subventii pentru acoperirea diferentei dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare si sub forma de garantii acordate de stat pentru creditele externe contractate de societate, pentru perioada 2002–2004, nu reprezinta o supracompensare, deoarece nu depaseste costurile inerente obligatiei de serviciu public de interes general (a se vedea paragraful 58).
- (83) Astfel sunt indeplinite cumulativ cele doua conditii mentionate la paragraful 75, conditii prevazute de *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor întreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general* pentru a aprecia ca masurile de

sprijin pentru S.C. CET ARAD S.A., reprezentand compensari pentru indeplinirea serviciului de interes economic general, constituie ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal.

- (84) Ajutorul de stat de acordat S.C. CET ARAD S.A. de catre Ministerul Finantelor Publice, in cuantum total de 491.968.301 mii lei, in perioada 2002–2004, este compatibil cu mediul concurential normal.

DECIDE

Art. 1. Masurile de sprijin financiar acordate in perioada 2002 - 2004 S.C. CET ARAD S.A. constituie ajutor de stat in sensul art.2 din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si prin OG nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.507/2004.*

Art.2. Ajutorul de stat reprezinta o compensare necesara pentru realizarea in conditii normale de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice, compensare ce nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele membre ale Uniunii Europene.

Art.3. In temeiul art. 12 alin. (2) lit. b) coroborat cu art.14 alin.(1) lit. j) din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, se autorizeaza ajutorul de stat pentru S.C. CET ARAD S.A., ca ajutor destinat realizarii in conditii de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general.

Art.4. Potrivit dispozitiilor art.24 din *Legea nr.143/1999, cu modificarile si completarile ulterioare*, furnizorii vor transmite anual Consiliului Concurentei informatii privind ajutorul de stat acordat S.C. CET ARAD S.A., in vederea monitorizarii acestuia.

Art.5. Prezenta decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art.6. Potrivit prevederilor art.29 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, prezenta decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia Contencios Administrativ, in termen de 30 zile de la comunicare.

Art.7. Prezenta decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:

- Ministerul Finantelor Publice, Strada Apolodor, nr.17, sect. 5, Bucuresti;

- S.C. CET ARAD S.A., Municipiul Arad, Calea 6 Vinatori, FN.

Art. 8. Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE